

Dosarul nr. 2rc-78/23
2-22035495-01 -2rc-03082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Aliona Donos

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Sîrbu Grup”, reprezentată de avocatul Nicolae Agachi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Olimp” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sîrbu Grup” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 13 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Sîrbu Grup”,

c o n s t a t ă:

La 15 martie 2022, SRL „Olimp” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Sîrbu Grup”, prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 30 874,10 de lei, a penalității în sumă de 55 573,00 de lei și taxa de stat în sumă de 2 593 de lei.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Olimp”. S-a încasat din contul SRL „Sîrbu Grup” în beneficiul SRL „Olimp” suma datoriei în mărime de 30874,10 de lei, penalitatea de întârziere în sumă de 55573 de lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2593 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 21 aprilie 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.43), SRL „Sîrbu Grup” în persoana administratorului Nicolae Sîrbu, a declarat apel împotriva hotărârii din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii pronunțate de prima instanță.

Prin încheierea din 13 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea SRL „Sîrbu Grup”, în persoana administratorului Sîrbu Nicolae, privind repunerea în termenul de declarare a apelului. S-a restituit apelantei SRL „Sîrbu Grup”, cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pronunțată în cadrul cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Olimp” împotriva SRL „Sîrbu Grup” cu privire la încasarea datoriei, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv. S-a restituit apelantei SRL „Sîrbu Grup” taxa de stat achitată pentru cererea de apel declarată, în sumă de 1944,75 de lei, conform ordinului de plată din 21 aprilie 2023 eliberat de B.C. „MAIB” S.A.

La 28 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, SRL „Sîrbu Grup”, reprezentată de avocatul Nicolae Agachi, a declarat recurs împotriva încheierii din 13 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate și admiterea cererii de repunere în termen a apelului declarat împotriva hotărârii din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a examinat cererea de repunere în termen, fără a cita participanții la proces, astfel, cererea fiind examinată în lipsa părților, contrar prevederilor art. 116 din Codul de procedură civilă, nu a fost asigurată disponibilitatea în drepturi a participanților la proces. Suplimentar, a menționat că speței nu-i sunt aplicate prevederile art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 iulie 2023, copia actului judecătoresc fiind expediată în adresa SRL „Sîrbu Grup”, la 27 iulie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la dosar (f.d. 74).

Astfel, recursul depus de SRL „Sîrbu Grup”, reprezentată de avocatul Nicolae Agachi, la 28 iulie 2023, este în termen.

La 03 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimetei copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 87).

Până la examinarea recursului, intimata SRL „Olimp” nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință la recursul declarat de SRL „Sîrbu Grup”.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Olimp” împotriva SRL „Sîrbu Grup” cu privire la încasarea datoriei, a fost adoptat la data de 27 aprilie 2022, cauza fiind examinată în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d. 26).

Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, la data de 27 aprilie 2022.

Reieșind din prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

În prezenta cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată reține că, cererea de apel împotriva hotărârii din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de SRL „Sîrbu Grup”, reprezentată de avocatul Nicolae Agachi, la data de 21 aprilie 2023, cu depășirea vădită a termenului de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 13 iulie 2023 corect a restituit cererea de apel declarată de SRL „Sîrbu Grup”, reprezentată de avocatul Nicolae Agachi, împotriva hotărârii din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 70-73).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 27 aprilie 2022, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 28 aprilie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 27 mai 2022 (zi de vineri).

Instanța de apel justificat a reținut că apelul a fost declarat peste termen, or, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, alegațiile aduse de către recurentă nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului în situația în care instanța de fond a înștiințat partea pârâtă, persoana juridică SRL „Sîrbu Grup”, la adresa juridică trecută în Registrul de stat al persoanelor juridice (f.d.6), însă, din motivul nereclamării corespondenței, aceasta a fost returnată instanței (f.d. 22).

De altfel, instanța de apel a informat pârâta/ apelanta persoana juridică SRL „Sîrbu Grup”, despre examinarea cererii cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, tot la adresa pe care a efectuat citarea instanța de fond, adresa juridică-trecută în Registrul de stat al persoanelor juridice și anume, mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu 9, ap. 3, partea recepționând citația.

În acest context, instanța de apel corect a conchis că pentru a fi repus apelul în termen, apelanta urma să prezinte probe utile și pertinente, despre imposibilitatea executării actului sau acțiunii procedurale în termenul legal, din cauze și condiții obiective și neimputabile părții solicitante. Reprezentantul SRL „Sîrbu Grup”, administratorul Sîrbu Nicolae, nu a prezentat și nu a anexat la cererea de repunere în termen careva probe utile, pertinente și admisibile care să demonstreze că termenul de atac a fost omis din motive obiective, independente de voința părții, ceea ce a dovedit netemeinicia cerinței de repunere în termen pentru declararea apelului.

Subsecvent, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Totodată, în corespundere cu dispozițiile alin. (7) art. 102 din Codul de procedură civilă, citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal.

Potrivit art. 105 alin. (1) și alin. (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătura pe cotor.

Mențiunile recurente precum că a făcut cunoștință cu hotărârea din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la data de 24 martie 2023, prin intermediul executorului judecătoresc, nu justifică omisiunea de a se conforma prevederilor legale.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 27 aprilie 2022, apelanta/recurenta a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, însă nu a probat prin probe concludente motivele omiterii acestuia.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că SRL „Sîrbu Grup” nu și-a probat cererea de repunere în termen a apelului, în conformitate cu exigențele art. 116 din Codul de procedură civilă.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-1 valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL „Sîrbu Grup”, reprezentată de avocatul Nicolae Agachi, împotriva încheierii din 13 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art.427 lit.a), art.428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Sîrbu Grup”, reprezentată de avocatul Nicolae Agachi.

Se menține încheierea din 13 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Olimp” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sîrbu Grup” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos